

การแสดงความคิดเห็นด้วยถ้อยคำนัยแฝงในประเด็นการกระทำผิดกฎหมาย กรณีพลุแฟลร์กับการเชียร์ฟุตบอล: การศึกษาตามแนววจนปฏิบัติศาสตร์

ศิริวัศวีร์ กาวีละนันท์¹

Received: March 6, 2024

Revised: June 21, 2024

Accepted: August 21, 2024

บทคัดย่อ

ถ้อยคำนัยแฝงคือการกล่าวถ้อยคำที่มีความหมายตรงกันข้าม งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะและหน้าที่ของถ้อยคำนัยแฝงที่ใช้แสดงความคิดเห็นในประเด็นการกระทำผิดกฎหมายกรณีพลุแฟลร์กับการเชียร์ฟุตบอลตามแนววจนปฏิบัติศาสตร์ เก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 25 มิถุนายน 2566 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2566 ผลการวิเคราะห์พบว่าผู้ใช้เฟซบุ๊กใช้ถ้อยคำนัยแฝง 6 รูปแบบ ได้แก่ การกล่าวถ้อยคำที่สื่อความหมายขัดแย้ง การกล่าวแบบเสียงสะท้อนกลับ การกล่าวถ้อยคำที่เป็นไปไม่ได้หรือไม่สมเหตุสมผล การกล่าวเน้นให้เกินจริงอย่างมาก การใช้ระดับภาษาที่ไม่เหมาะสม และการเลือกใช้แบบเปรียบ โดยนัยแฝงเหล่านั้นใช้เพื่อประชดประชัน ล้อเลียน สั่งสอน และบริภาษ ซึ่งเป็นหน้าที่ด้านการแสดงความรู้สึกด้านลบที่ต้องการให้แอดมินเพจรับรู้ถึงความรู้สึกที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมการจุดพลุแฟลร์ในสนามฟุตบอล

คำสำคัญ: ถ้อยคำนัยแฝง, การแสดงความคิดเห็น, การกระทำผิดกฎหมาย, พลุแฟลร์, วจนปฏิบัติศาสตร์

¹ หน่วยงานผู้แต่ง : ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
อีเมล : siravast.ka@ku.th

Expressing Opinions with Verbal Irony on the Illegal Acts in the Case of Flares and Football Cheering: A Pragmatics Study

Siravast Kavilanan²

Received: March 6, 2024

Revised: June 21, 2024

Accepted: August 21, 2024

Abstract

Verbal irony is a statement with an opposite meaning. This research aimed to study the characteristics and functions of verbal irony used to express opinions on the illegal acts in the case of flares and football cheering based on the pragmatics approach. Data was collected from June 25, 2023, to December 31, 2023. The analysis results revealed that the Facebook users used six types of verbal irony, namely contradictory adjacent expressions, echoic irony, irrational expressions, overly exaggerated expressions, inappropriate language, and comparison. These types of verbal irony were used to express sarcasm, tease, instruct, and criticize. It is the function of expressing negative feelings to allow the page admin to recognize bad feelings towards setting off flares at the stadium.

Keywords: Verbal Irony, Comments, Offense, Flare, Pragmatics

² Affiliation: Department of Thai Language, Faculty of Humanities, Kasetsart University

E-mail: siravast.ka@ku.th

1. บทนำ

การกระทำที่ผิดกฎหมายในสังคมแม้เป็นสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ แต่กลับพบได้ประจำในที่สาธารณะ การจุดพลุแฟลร์ (flare) ในสนามแข่งขันก็เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายประเด็นหนึ่งในวงการกีฬาฟุตบอลมาเกือบทศวรรษ ในปี 2559 สมาคมกีฬาฟุตบอลแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ได้ออกแถลงการณ์ เรื่อง ประณามการกระทำของกลุ่มที่เข้าชมฟุตบอลว่า “ทำให้ประเทศไทยเสื่อมเสียชื่อเสียง สร้างความเดือดร้อนรำคาญ ทรมานสิทธิของทางราชการเสียหาย และมีผู้ได้รับบาดเจ็บ ซึ่งเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายและเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายของฝ่ายจัดการแข่งขัน” (Thai PBS, 2016) กระทั่งในปี 2566 ก็ยังพบว่า กลุ่มผู้เข้าชมฟุตบอลยังจุดพลุแฟลร์บนอัฒจันทร์เมื่อมีการแข่งขันของนักกีฬาฟุตบอลในประเทศไทย (Thai PBS, 2023)

ด้วยเหตุที่การจุดพลุแฟลร์ในการเข้าชมกีฬาถือเป็นเรื่องผิดกฎหมายของการจัดการแข่งขัน (Thai PBS, 2016) สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์จึงต้องขอความร่วมมือผู้เข้าชมไม่ให้จุดพลุแฟลร์ ซึ่งก็มีประชาชนทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับมาตรการดังกล่าว สำหรับผู้ที่เห็นด้วยกับมาตรการได้แสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยบนเพจเฟซบุ๊กหลักของกลุ่มที่ชื่นชอบการจุดพลุแฟลร์ซึ่งหนึ่งในจำนวนความคิดเห็นนั้น มีความเห็นจำนวนมากที่ไม่ได้กล่าวแสดงความเห็นแบบตรงไปตรงมา แต่กลับกล่าวด้วยถ้อยคำดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (1) ไปจุดในบ้านตัวเอง ปิดหน้าต่างดม ฟิน ๆ ไป
- (2) ถ้าเสียนผมแนะนำให้จุดโยนไปในบ้านตัวเองเลยคว่จะได้ให้คนในบ้านสนุกด้วย

ทั้งสองตัวอย่างคือการแสดงความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วยต่อกลุ่มที่ชื่นชอบการจุดพลุแฟลร์ กล่าวคือ จากตัวอย่างที่ (1) การที่ผู้แสดงความคิดเห็นได้แนะนำว่า “ไปจุดในบ้านตัวเอง ปิดหน้าต่างดม ฟิน ๆ ไป” แม้พิจารณาจากถ้อยคำอาจเข้าใจว่าเป็นการแนะนำด้วยความเต็มใจ แต่เมื่อพิจารณาจากบริบทของเนื้อหา ผู้แสดงความคิดเห็นกำลังแนะนำให้เจ้าของกระทู้หน้าพลุแฟลร์ไปจุดที่บ้านของตน เช่นนี้จึงไม่ใช่การแนะนำด้วยความจริงใจ เช่นเดียวกับตัวอย่างที่ (2) ผู้แสดงความคิดเห็นได้เสนอข้อแนะนำว่า “แนะนำให้จุดโยนไปในบ้านตัวเองเลยคว่จะได้ให้คนในบ้านสนุกด้วย” ข้อแนะนำนี้ หากพิจารณาทั้งบริบทก็จะพบเช่นกันว่า ผู้แสดงความคิดเห็นไม่ได้มีเจตนาที่ดีแต่อย่างใด ไม่ต่างจากตัวอย่างที่ (1) เพราะในความเป็นจริงหากจุดพลุแฟลร์ในบ้าน ก็จะทำให้เกิดอัคคีภัยได้

ถ้อยคำที่ยกตัวอย่างดังกล่าวทำให้เห็นว่า ภาษาที่ใช้แสดงความคิดเห็นในกรณีที่ไม่เห็นด้วย โดยเฉพาะพฤติกรรมที่ผิดกฎหมายของคนในสังคมนั้น ผู้แสดงความคิดเห็นไม่จำเป็นต้องกล่าวอย่างตรงไปตรงมาเสมอไป บ่อยครั้งผู้แสดงความคิดเห็นได้กล่าวให้รู้ภาษามีความหมายตรงกันข้ามกับเจตนา หรือการกล่าวถ้อยคำอย่างหนึ่งแต่มีความหมายเป็นอีกอย่างหนึ่งซึ่งนักภาษาศาสตร์ในประเทศไทย ญัฐพร พานโพธิ์ทอง (Panpothong, 1996) ได้แปลคำว่า “Irony” ว่า “ถ้อยคำนัยแฝง” ที่เจตนาการสื่อสารหรือความหมายของถ้อยคำตรงกันข้ามกับรูปภาษา การศึกษาถ้อยคำนัยแฝงจึงนับว่าเป็นประเด็นที่น่าสนใจ เพราะเป็นประเด็นที่สัมพันธ์กับวจนกรรมและเงื่อนไขของวจนกรรมแต่ละประเภท รวมทั้งเป็นการศึกษากลิวิธีทางภาษา (linguistic strategies) ที่ผู้ใช้ภาษาเลือกใช้รูปแบบภาษาอย่างหนึ่งเพื่อให้สื่อถึงระบบความคิดและเพื่อบังเกิดวัตถุประสงค์บางประการ (Sadock, 2006, p. 53; Grundy, 2008, pp. 71, 301; Sujaritlak, 2009, p. 199)

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า มีนักวิชาการจำนวนมากไม่น้อยได้ศึกษาเรื่อง Irony ไว้ แต่งานที่ศึกษาด้วยกระบวนการทางภาษาศาสตร์กลับพบว่ามีการศึกษาเพียงจำนวนหนึ่งเท่านั้น ยกตัวอย่างเช่น ญัฐพร พานโพธิ์ทอง (Panpothong, 1996)

ศึกษาถ้อยคำนัยผกผันในภาษาไทย อรกัญญา (Ornkanya, 2016) ศึกษาถ้อยคำนัยผกผันในการแสดงเดี่ยวไมโครโฟน ครั้งที่ 7-10 ศิริวัสรุ (Siravast, 2021) ศึกษาถ้อยคำนัยผกผันที่ใช้แสดงความคิดเห็นผ่านเฟซบุ๊กกรณีข่าวรักสามเส้าในวงการบันเทิงกับการระรานทางไซเบอร์ และงานของฉัตรแก้ว (Chartkaew, 2023) ศึกษาถ้อยคำนัยผกผันที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นผ่านเฟซบุ๊ก “เฮ้ย นีมันฟุตบอลไทยแลนด์” จากที่ได้กล่าวไปข้างต้นจะเห็นว่างานที่ศึกษาถ้อยคำนัยผกผัน หากพิจารณาเฉพาะประเภทของปริเฉท (genre) จะแบ่งออกเป็นประเภทที่ศึกษาจากข้อมูลแสดงอารมณ์ขบขัน และงานที่ศึกษาเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นเท่านั้น เฉพาะการแสดงความคิดเห็นมีจำนวนหนึ่งคืองานของอรวี (Orawee, 2017) ศิริวัสรุ (Siravast, 2021) และงานของฉัตรแก้ว (Chartkaew, 2023) นอกจากนั้น เป็นงานที่แสดงให้เห็นว่าการกล่าวถ้อยคำนัยผกผันเป็นกลวิธีหนึ่งของการแสดงความคิดเห็น เช่น งานของอรวี (Orawee, 2017) หรือการวิเคราะห์ให้เห็นว่าการกล่าวถ้อยคำนัยผกผันเป็นการใช้การถ้อยคำแสดงวาทกรรมสำหรับบางวาทกรรม เช่นงานของณัฐพร พานโพธิ์ทอง (Panpothong, 1996) ที่กล่าวถึงการใชถ้อยคำนัยผกผันของคนไทย อรกัญญา (Ornkanya, 2016) แสดงให้เห็นว่าการกล่าวถ้อยคำนัยผกผันเพื่อทำให้เกิดความตลกในการแสดงเดี่ยวไมโครโฟน สิทธิธรรม (Sittitam, 2022) ที่กล่าวถึงการใชถ้อยคำนัยผกผันของผู้ที่มีสถานภาพต่างกัน รวมไปถึงงานที่ศึกษาการรับรู้ระดับความรุนแรงของการกล่าวถ้อยคำนัยผกผันของชาญวิทย์ (Chanwit, 2022) ในปัจจุบันการศึกษาเรื่องการแสดงความคิดเห็นเป็นประเด็นที่น่าสนใจและท้าทายนักวิจัยให้ได้อธิบายถึงปรากฏการณ์การแสดงความคิดเห็นอันหลากหลายมิติผ่านการสื่อสารออนไลน์

ดังนั้น ด้วยที่มาและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการศึกษาถ้อยคำนัยผกผัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแสดงความคิดเห็นผ่านการสื่อสารออนไลน์ที่ไม่ได้เปิดโอกาสให้มีการเผชิญหน้ากันโดยตรง และที่ยิ่งไปกว่านั้น กรณีการเข้าไปแสดงความคิดเห็นเชิงไม่เห็นด้วยในพื้นที่ของเจ้าของเพจเฟซบุ๊กโดยตรง เพราะการกระทำเช่นนี้นำมาซึ่งคำถามวิจัยว่า กรณีที่การจะแสดงความคิดเห็นในเชิงไม่เห็นด้วยบนเพจเฟซบุ๊กของเจ้าของเพจโดยตรงนั้น คนไทยมีวิธีการแสดงความคิดเห็นด้วยการใช้ถ้อยคำนัยผกผันอย่างไร และถ้อยคำนัยผกผันดังกล่าวจะทำหน้าที่ใดบ้าง โดยคำถามการวิจัยนี้ เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบของการวิจัย ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ตามแนวทางวาทปฏิบัติศาสตร์ (pragmatics) เนื่องจากวาทปฏิบัติศาสตร์เป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญต่อการศึกษาภาษาภายใต้เจตนาหรือบริบทการสื่อสาร (Natthaporn, 2023, p. 1)

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาลักษณะของถ้อยคำนัยผกผัน ได้แก่ ลักษณะและประเภทของวาทกรรมที่แบ่งตามกลุ่มของวาทกรรม และ 2) เพื่อศึกษาหน้าที่ของถ้อยคำนัยผกผัน

3. การทบทวนวรรณกรรม

วาทปฏิบัติศาสตร์ ถ้อยคำนัยผกผัน วาทกรรม และหลักการความร่วมมือในการสนทนา

3.1 ถ้อยคำนัยแฝง

“ถ้อยคำนัยแฝง” ฐฐพร (Natthaporn, 2012, 2013) ได้แปลจากคำว่า “verbal irony” ซึ่งการที่ไม่ได้แปลว่า “การประชดประชัน” ตามงานวิจัยอื่น ๆ (Waranooj, 2004; Pimnapat, 2010) นั้น เนื่องจากต้องการให้หมายความตามนิยามที่อธิบายว่าเป็น “การพูดอย่างหนึ่งแต่ความหมายตรงกันข้าม” และต้องการศึกษาตามแนววจนปฏิบัติศาสตร์ที่เป็นศาสตร์แห่งการศึกษาภาษาภายใต้บริบทของการใช้จริง ความหมายที่ดีความจึงต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจระหว่างคู่สนทนาเป็นตัวช่วยสร้างความเข้าใจและตีความ (Horn & Ward, 2006; Natthaporn, 2023, p. 1)

3.2 ถ้อยคำนัยแฝงกับวจนกรรม

การที่ผู้พูดได้กล่าวถ้อยคำอย่างหนึ่งแต่มีความหมายตรงข้ามกับรูปภาษานั้นว่า “ถ้อยคำนัยแฝง” เป็นเรื่องที่สัมพันธ์กับ “วจนกรรม” (speech acts) เพราะเป็นคำพูดที่มุ่งให้มีเจตนาสื่อถึงการกระทำบางอย่าง (Searl, 1969) โดยวจนกรรมจะแบ่งออกเป็นกลุ่ม ๆ ทั้งสิ้น 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบอกกล่าว (representatives) กลุ่มชี้แนะ (directives) กลุ่มผูกมัด (commissives) กลุ่มแสดงความรู้สึก (expressives) และกลุ่มประกาศ (declarations) วจนกรรมเหล่านี้เกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขของวจนกรรม 4 เงื่อนไขที่เกิดขึ้นแตกต่างกันไปตามแต่ละประเภทของวจนกรรม กล่าวคือ เงื่อนไขเนื้อความ (propositional condition) คือการแสดงถึงการกระทำของผู้ฟังในอดีตหรือในอนาคต เงื่อนไขเบื้องต้น (preparatory condition) คือการเชื่อว่าการกระทำนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งผู้พูดและผู้ฟัง เงื่อนไขความจริงใจ (sincerity condition) คือการเชื่อว่าการพูดต้องการให้ผู้ฟังทำในสิ่งที่ร้องขอ ซาบซึ้ง หรือแสดงความรู้สึกเช่นที่ได้กล่าวไปจริง และเงื่อนไขความจำเป็น (essential condition) คือการเชื่อว่าเป็นความพยายามจะให้ผู้ฟังทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Searl, 1969)

3.3 ถ้อยคำนัยแฝง วจนกรรม และหลักการความร่วมมือในการสนทนา

เมื่อ “ถ้อยคำนัยแฝง” สัมพันธ์กับเรื่อง “วจนกรรม” ถ้อยคำนัยแฝงจึงสัมพันธ์กับ “หลักการความร่วมมือในการสนทนา” (Co-operative Principles: CP) ของไกรซ์ (Grice, 1975) ด้วย เพราะการสนทนาใดก็ตาม วงสนทนาต้องร่วมมือกันตามหลักการ 4 ประการ ซึ่งเรียกโดยย่อว่า หลักแม็กซ์ (Maxim) ได้แก่ หลักปริมาณ (quantity) หลักคุณภาพ (quality) หลักสัมพันธ์ (relation) และหลักคุณลักษณะ (manner) ทว่าหลายครั้งการสนทนาจริงเกิดขึ้นด้วยการไม่ปฏิบัติตามหลักดังกล่าว ไกรซ์ (Grice, 1975) จึงอธิบายว่าการละเมิดหลักการบางข้อด้วยการใช้ “ความหมายเป็นนัยในการสนทนา” (conversational implicature) ก็ทำให้การสนทนาสัมฤทธิ์ผลได้ เพราะได้แสดงวัตถุประสงค์บางอย่าง เช่น เพื่อสร้างความขบขัน เสียดสี หรือประชดประชัน

ทั้งเรื่อง “วจนกรรม” และ “หลักการความร่วมมือในการสนทนา” ตามที่อธิบายเบื้องต้นจึงถือเป็นแนวคิดที่สัมพันธ์กับการศึกษา “ถ้อยคำนัยแฝง” เพราะการกล่าว “ถ้อยคำนัยแฝง” คือการละเมิดเงื่อนไขความจริงใจระหว่างผู้แสดงความคิดเห็นกับบุคคลที่กล่าวถึง และยังละเมิดหลักการการสนทนา (flouting a maxim) ซึ่งเป็นการไม่เคารพหลักการเพื่อสื่อความหมายเป็นนัยบางอย่าง (Natthaporn, 2013, p. 92)

การทบทวนวรรณกรรมดังกล่าวนี้ โดยเฉพาะหลักการความร่วมมือในการสื่อสารเพื่อการละเมิดเงื่อนไขความจริงใจ ผู้วิจัยจึงได้นำมาใช้เป็นเกณฑ์การพิจารณาว่าถ้อยคำใดถือเป็นถ้อยคำนัยผกผัน และแนวคิดเรื่องวัจนกรรมก็ได้นำมาใช้พิจารณาเงื่อนไขของวัจนกรรมแต่ละประเภทที่ว่า หากถ้อยคำไม่เป็นไปตามเงื่อนไขก็ถือว่าถ้อยคำนั้นไม่ได้มุ่งหมายตามเจตนา ดังกล่าวของวัจนกรรม

4. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้เก็บข้อมูลจากการแสดงความคิดเห็น (comments) ของผู้ใช้เฟซบุ๊กที่แสดงความคิดเห็นต่อกระทู้ที่เพจ Ultras Thailand ซึ่งเป็นเพจของกลุ่มที่ได้นำเสนอการเชียร์ฟุตบอลด้วยการจุดพลุแฟลร์ ตั้งแต่วันที่ 25 มิถุนายน 2566 ซึ่งเป็นวันที่แอดมินเพจได้เริ่มนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการแข่งขันฟุตบอลเอเซียเยาวชน รุ่นอายุไม่เกิน 17 ปี จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2566 โดยเป็นช่วงเวลาของการเสนอข่าวการจุดพลุแฟลร์ซึ่งเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์อย่างหลากหลายความเห็น รวมทั้งยังเป็นช่วงที่ได้ลงโทษกลุ่มที่ได้จุดพลุแฟลร์อย่างเป็นทางการด้วย

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) มีขั้นตอนการวิจัยตามลำดับดังนี้ เริ่มจากคัดเลือกข้อมูลการแสดงความคิดเห็นของแต่ละกระทู้เฉพาะการใช้ถ้อยคำนัยผกผันที่มีความหมายตรงข้ามกับรูปภาษา กล่าวคือ เมื่อตีความมูลบท ความหมายเป็นนัย และความหมายอุปลักษณ์ ต้องเป็นวัจนกรรมที่ละเมิดเงื่อนไขความจริงใจและแฝงความคิดเห็นด้านลบของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟัง (Natthaporn, 2012, 2013)

เมื่อได้ถ้อยคำที่สื่อนัยผกผันแล้ว ขั้นตอนถัดมาคือการวิเคราะห์ลักษณะถ้อยคำนัยผกผัน โดยพิจารณาจากงานวิจัยของณัฐพร พานโพธิ์ทอง (Panpothong, 1996) อรกัญญา (Ornkanya, 2016) และศิริวิษฐ์ (Siravast, 2021) ประกอบกับข้อมูลจริงของงานวิจัยนี้ และจัดกลุ่มตามวัจนกรรมที่คำนึงถึงจากคำกริยาที่บ่งการกระทำ (Searle, 1969, pp. 10-16; Levinson, 1983, p. 232) ส่วนการวิเคราะห์หน้าที่ของถ้อยคำนัยผกผันนั้น ผู้วิจัยพบว่าตามที่ลีช (Leech, 1983) บราวน์ และเลวินสัน (Brown & Levinson, 1987) ณัฐพร พานโพธิ์ทอง (Panpothong, 1996) และณัฐพร (Natthaporn, 2012) ได้อ้างถึงไมเยอร์ (Myer) ที่แบ่งหน้าที่ของถ้อยคำนัยผกผันออกเป็นหลายด้าน คือ หน้าที่ด้านการประชดประชัน หน้าที่ด้านการหยอกล้อ และหน้าที่ด้านการสร้างความกำกวม ประกอบกับเมื่อทบทวนงานวิจัยที่ศึกษาถ้อยคำนัยผกผันที่ผ่านมา พบว่าหน้าที่ของถ้อยคำนัยผกผันจะขึ้นอยู่กับบริบทที่แตกต่างกันแต่ละบริบท ดังนั้น การวิเคราะห์หน้าที่ของถ้อยคำนัยผกผันของงานวิจัยนี้ก็จะขึ้นอยู่กับบริบทเช่นเดียวกัน

สุดท้ายจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยการพรรณนาวิเคราะห์ (descriptive statistics) โดยคงตามอักขรวิธีของผู้แสดงความคิดเห็น

6. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยประกอบด้วย 1) ถ้อยคำนัยแฝงที่พิจารณาตามลักษณะ 2) ถ้อยคำนัยแฝงที่พิจารณาตามกลุ่มวัฒนธรรม และ 3) หน้าที่ของถ้อยคำนัยแฝง ดังนี้

6.1 ลักษณะของถ้อยคำนัยแฝง

ลักษณะของถ้อยคำนัยแฝงในที่นี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์ถ้อยคำนัยแฝงตามรูปแบบของภาษาที่ใช้แสดงความคิดเห็น ผลการวิเคราะห์พบว่าผู้แสดงความคิดเห็นได้ใช้ถ้อยคำนัยแฝง 6 รูปแบบ ได้แก่ การกล่าวถ้อยคำที่สื่อความหมายขัดแย้ง การกล่าวแบบเสียงสะท้อนกลับ การกล่าวถ้อยคำที่เป็นไปไม่ได้หรือไม่สมเหตุผล การกล่าวเน้นให้เกินจริงอย่างมาก การใช้ระดับภาษาที่ไม่เหมาะสม และการเลือกใช้แบบเปรียบเทียบ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.1.1 การนำถ้อยคำที่มีความหมายขัดแย้งมาวางไว้ด้วยกัน

การนำถ้อยคำที่มีความหมายขัดแย้งมาวางไว้ด้วยกันในที่นี้คือการกล่าวถ้อยคำที่สื่อความหมายขัดแย้ง หรือกล่าวอีกนัยคือการกล่าวถ้อยคำนัยแฝงด้วยถ้อยคำที่มีความหมายขัดแย้งกันหรือตรงข้ามกัน ผลการวิเคราะห์พบการแสดงความคิดเห็นด้วยรูปแบบดังกล่าวนี้ ยกตัวอย่างเช่น

- (3) ชอบพรี ๆ กลุ่มนี้มาก **ดูเส่อตึครับ** เป็นกำลังใจให้ครับ
- (4) จุดเลย เอาให้เต็มที่สุดให้เต็มปอด **เอาให้วอดวายเลย** ตามสบาย
- (5) สู้ ๆ ครับ **อยากให้ออกมาชดใช้**

จากตัวอย่าง (3) – (5) ข้างต้น จะเห็นว่า การแสดงความคิดเห็นได้กล่าวถ้อยคำที่สื่อความหมายขัดแย้งกัน กล่าวคือ ในตัวอย่าง (3) แม้ผู้แสดงความคิดเห็นได้กล่าวว่า “ชอบพรี ๆ กลุ่มนี้มาก ... เป็นกำลังใจให้ครับ” ซึ่งมีความหมายเชิงบวก แต่ก็กล่าวว่า “ดูเส่อตึครับ” ที่มีความหมายลบ ขัดแย้งกับถ้อยคำก่อนหน้า ส่วนตัวอย่าง (4) “จุดเลย เอาให้เต็มที่สุดให้เต็มปอด . ตามสบาย” แม้จะเป็นการแนะนำที่มีความหมายเชิงบวก แต่ก็กล่าวว่า “เอาให้วอดวายเลย” ที่แสดงว่าการแนะนำก่อนหน้าไม่ได้เป็นการแนะนำด้วยความจริงใจ เช่นเดียวกับกับตัวอย่าง (5) “สู้ ๆ ครับ” ก็ไม่ได้เป็นการให้กำลังใจอย่างจริงใจ เพราะถ้อยคำที่กล่าวว่า “อยากให้ออกมาชดใช้” เป็นถ้อยคำที่ขัดกับการให้กำลังใจก่อนหน้า

6.1.2 การกล่าวแบบเสียงสะท้อนกลับ (echoic irony)

การกล่าวแบบเสียงสะท้อนกลับหมายถึงการกล่าวถ้อยคำนัยแฝงด้วยคำพูดที่คู่สนทนาเคยกล่าวมาก่อนหน้าหรือมีผู้อื่นกล่าวไว้ก่อนหน้าในเชิงล้อเลียน (Wilson & Sperber, 1992) ผลการวิเคราะห์พบการแสดงความคิดเห็นด้วยรูปแบบดังกล่าวนี้ ยกตัวอย่างเช่น

- (6) ขอบพลุทำไมไม่ไปงานบั้งไฟพญานาค จิต
- (7) ขอบควั่นก่อนไม่บอกต้องจัดแก๊สน้ำตาสักปอง

จากตัวอย่าง (6) – (7) เป็นการกล่าวแบบเสียงสะท้อนกลับ กล่าวคือ ในตัวอย่างที่ (6) ผู้แสดงความคิดเห็นได้นำเหตุการณ์การจุดพลุแฟลร์ของผู้เข้าชมไปล้อเลียนว่าเป็นเหมือนกับงานบั้งไฟพญานาค ทั้งที่เป็นคนละเหตุการณ์ ยิ่งไปกว่านั้น ตัวอย่างที่ (7) ผู้แสดงความคิดเห็นล้อเลียนการจุดพลุแฟลร์ที่มีกลุ่มควั่นขนาดใหญ่บนอัฒจันทร์มาล้อเลียนกับการใช้แก๊สน้ำตาเพื่อสลายการชุมนุม

การใช้เหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ดังกล่าวมาล้อเลียนการจุดพลุแฟลร์นี้จึงเท่ากับเป็นการลดคุณค่าของการจุดพลุแฟลร์ เพราะผู้แสดงความคิดเห็นมองว่า พฤติกรรมดังกล่าวไม่ใช่การเชียร์ฟุตบอลแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม การแสดงความคิดเห็นด้วยการใช้ถ้อยคำสะท้อนกลับ ผลการวิเคราะห์ยังพบว่า มีการแสดงความคิดเห็นที่ผู้แสดงความคิดเห็นได้ล้อเลียนคำพูดที่มาจากกระทู้ด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (8) เมล็ดพันธุ์ ... ถูยยยยยยย เมล็ดพันธุ์ของวิชาชีพที่ไม่มีประโยชน์อะดิ

ตัวอย่างที่ (8) ผู้แสดงความคิดเห็นใช้คำว่า “เมล็ดพันธุ์” มาล้อเลียน กล่าวคือ จากที่กระทู้ได้กล่าวว่า “เขาพยายามกลบฝังเราให้จมดิน โดยไม่รู้เสียเลยว่าเราคือเมล็ดพันธุ์” ผู้แสดงความคิดเห็นมองว่า เมล็ดพันธุ์ ย่อมสื่อความหมายถึง เมล็ดพืชที่สามารถขยายพันธุ์เพื่อการเจริญเติบโตได้นั้น ตามพฤติกรรมการจุดพลุแฟลร์นี้ เมล็ดพันธุ์ดังกล่าวควรจะเป็น “เมล็ดพันธุ์ของวิชาชีพ” ที่ไม่มีประโยชน์หรือไม่ได้เป็นที่ต้องการมากกว่า

6.1.3 การกล่าวถ้อยคำที่เป็นไปไม่ได้หรือไม่สมเหตุผล

การกล่าวถ้อยคำที่เป็นไปไม่ได้หรือไม่สมเหตุผล หมายถึงการกล่าวถ้อยคำที่ไม่อาจเกิดขึ้นจริงในสถานการณ์นั้น ๆ หรือเป็นเหตุการณ์ที่ไม่มีเหตุผลสมควรจะเป็นเช่นนั้น ผลการวิเคราะห์พบการแสดงความคิดเห็นด้วยรูปแบบดังกล่าวนี้ ยกตัวอย่างเช่น

- (9) แดกพลุให้ดูหน่อยครับ เห็นขอบจุดจ้งเลย
- (10) จุดได้ แต่อมเข้าไปด้วยจะตีมาก
- (11) วิธีจุดพลุที่ถูกต้องคืออมไว้ในปากแล้วจึงค่อยจุด

จากตัวอย่างที่ (9) – (11) ผู้แสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะไว้ 2 ประการใหญ่ ๆ คือ 1) ให้รับประทานพลุ ดังที่กล่าวว่า “แดกพลุให้ดูหน่อยครับ” กริยา “แดก” ดังกล่าวหมายถึงการนำอาหารเข้าปาก ซึ่งในที่นี้คือพลุ ดังนั้น การนำพลุเข้าปากเพื่อรับประทานจึงไม่ใช่เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้จริง ประการต่อมา 2) ให้อมพลุไว้ในปาก ดังที่กล่าวในตัวอย่าง (10) และ (11) ที่ว่า “อมเข้าไปด้วยจะตีมาก” และ “อมไว้ในปากแล้วจึงค่อยจุด” ตามลำดับ ทั้งสองตัวอย่างนี้จะเห็นว่า เป็นพฤติกรรมที่ไม่สมเหตุผลเช่นกัน กล่าวคือ พลุไม่ใช่สิ่งที่น่าเข้าปากได้เพราะเป็นวัตถุอันตราย การนำพลุเข้าปากอาจถึงแก๊สวิตได้ แต่การที่ผู้แสดงความคิดเห็นได้กล่าวถ้อยคำที่เป็นไปไม่ได้หรือไม่สมเหตุผลเช่นนี้ จึงเป็นการกล่าวถ้อยคำอันยผผันที่ต้องการเสียดสีพฤติกรรมดังกล่าว

6.1.4 การกล่าวเน้นให้เกินจริงอย่างมาก

การกล่าวเน้นให้เกินจริงอย่างมาก เป็นการกล่าวถ้อยคำนัยแฝงด้วยถ้อยคำที่มีความหมายเกินกว่าความเป็นจริง ผลการวิเคราะห์พบการแสดงความคิดเห็นด้วยรูปแบบดังกล่าวนี้ ยกตัวอย่างเช่น

(12) ถ้าต้องเจอแบบนี้ **ครั้งสุดท้ายแน่นอนนนน** ฟุตบอลไทย

(13) **เค้ารู้ตัวพวกท่านหมดแล้วนะ** 😊 เรื่องกำลังเป็นกระแส แสงกำลังลง **คุณตำหนวดเค้าจะเร็วเป็นพิเศษนะ** โชคดี ๆ ยึดอกรับเทห์ ๆ

จากตัวอย่างที่ (12) การกล่าว “ครั้งสุดท้ายแน่นอนนน” ก็เป็นการกล่าวเกินจริงเช่นกัน เพราะการกล่าว “ครั้งสุดท้าย” ดังกล่าว เป็นการประเมินค่าว่าการกระทำของกลุ่มที่จุดพลุพลักรจะนำมาซึ่งบทลงโทษที่จะทำให้ไม่สามารถจัดการแข่งขันฟุตบอลได้ รวมไปถึงตัวอย่างที่ (13) ผู้แสดงความคิดเห็นเพียงต้องการชมเชยผู้ที่จุดพลุพลักรเท่านั้นว่า “เค้ารู้ตัวพวกท่านหมดแล้วนะ” พร้อมกับสัญลักษณ์ยิ้มที่ไม่ใช่การยิ้มแบบจริงจัง เพราะบริบทยังกล่าวด้วยว่า “คุณตำหนวดเค้าจะเร็วเป็นพิเศษนะ” ซึ่งตีความได้ว่าพวกท่านในที่นี้คือกลุ่มผู้กระทำความผิด ถ้อยคำและสัญลักษณ์ “ยิ้ม” จึงเป็นการกล่าวและการกระทำที่เกินจริงเพื่อลดทอนคุณค่า ไม่ใช่การชื่นชมแต่อย่างใด

6.1.5 การใช้ระดับภาษาที่ไม่เหมาะสม

การใช้ระดับภาษาที่ไม่เหมาะสมเป็นการใช้ถ้อยคำนัยแฝงที่ประกอบด้วยคำต่างระดับกันในที่ที่ใกล้เคียงกัน ผลการวิเคราะห์พบการแสดงความคิดเห็นด้วยรูปแบบดังกล่าวนี้ ยกตัวอย่างเช่น

(14) **หาบิดาไม่เจอหอรอครับ**

(15) จุต หา **บิดา** หอรอครับ

(16) จุตเรียก**บิดา**กินข้าวหอรอครับ

(17) จุตส่งวิญญาณ**คุณพระบิดา**หอรอครับ

จากตัวอย่าง (14) – (17) ผู้แสดงความคิดเห็นใช้คำว่า “บิดา” ซึ่งเป็นคำที่ใช้เรียกบุพการีและเป็นภาษาระดับทางการ มาใช้ในบริบทการสื่อสารที่ไม่เป็นทางการเพื่อกล่าวถ้อยคำนัยแฝง ดังจะเห็นว่าตัวอย่างที่ (14) ผู้แสดงความคิดเห็นใช้ว่า “หาบิดาไม่เจอหอรอครับ” ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้ว ผู้แสดงความคิดเห็นต้องการบรืภาษาว่า “หาพ่อไม่เจอหอรอครับ” แต่เลือกใช้คำว่า “บิดา” แทน “พ่อ” เพื่อสื่อถึงการประชดประชันมากกว่าการบรืภาษาแบบตรงไปตรงมา เช่นเดียวกับตัวอย่าง (15) และ (16) ที่เห็นได้ชัดว่าผู้แสดงความคิดเห็นใช้คำว่า “บิดา” ร่วมกับคำว่า “หอรอ” ซึ่งเป็นภาษาไม่เป็นทางการ ยิ่งไปกว่านั้น ตัวอย่างที่ (17) เป็นการเพิ่มระดับของภาษาจาก “บิดา” เป็น “พระบิดา” ที่เป็นคำราชาศัพท์ และเพิ่มระดับของการยกย่อง เป็น “คุณพระบิดา” เพื่อทำให้ความหมายของคำมีระดับที่สูงยิ่งขึ้น

6.1.6 การเลือกใช้แบบเปรียบเทียบ

การเลือกใช้แบบเปรียบเทียบเป็นการการเลือกใช้คำที่แบบเปรียบเทียบมีคุณสมบัติตรงกันข้ามกับคุณสมบัติที่กล่าวถึง ผลการวิเคราะห์พบการแสดงความคิดเห็นด้วยรูปแบบดังกล่าว ดังนี้

- (18) ลองเปลี่ยนเป็นจุดรูปได้มั๊ยครับ
- (19) จุดรูปหน้างานศพตัวเองเหอ

จากตัวอย่าง (18) ผู้แสดงความคิดเห็นได้กล่าวว่า “ลองเปลี่ยนเป็นจุดรูปได้มั๊ยครับ” ซึ่งต้องการเปรียบเทียบการจุดพลุแฟร์เป็นเหมือนกับการจุดรูป เนื่องจาก ทั้งการจุดรูปและการจุดพลุแฟร์ทำให้เกิดควันเช่นเดียวกัน แต่ในบริบทนี้ ผู้แสดงความคิดเห็นต้องการให้ผู้เข้าชมการแข่งขันฟุตบอลจุดรูปแทนการจุดพลุแฟร์เนื่องจากการจุดพลุแฟร์เป็นการกระทำที่ผิดระเบียบ ทว่าการจุดรูปอาจสื่อไปถึงในหลายบริบท เช่น การจุดรูปหน้าศพหรือการจุดรูปเพื่อสื่อถึงวิญญาณ ดังที่ตัวอย่าง (19) กล่าวว่า “จุดรูปหน้างานศพตัวเองเหอ” ดังนั้น การจุดรูปที่นำมากล่าวในที่นี้แม้ว่าเป็นการทำให้เกิดควันเช่นเดียวกัน แต่ก็เป็นการสื่อเจตนาที่ทำให้ผู้ฟังเข้าใจตรงกันข้าม

6.2 ถ้อยคำนัยแฝงที่พิจารณาตามกลุ่มวัจนกรรม

ถ้อยคำนัยแฝงที่พิจารณาตามกลุ่มวัจนกรรม เป็นการวิเคราะห์ถ้อยคำนัยแฝงตามการจัดกลุ่มหรือการจัดประเภทของวัจนกรรมของเซิร์ล (Searle, 1969) ที่กล่าวว่า วัจนกรรมแต่ละกลุ่มจะเกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขวัจนกรรม (felicity condition) ที่ต่างกัน ดังนั้น การวิเคราะห์ถ้อยคำนัยแฝงที่พิจารณาตามกลุ่มวัจนกรรมในที่นี้คือการกล่าวถ้อยคำนัยแฝงที่ละเมิดเงื่อนไขความจริงใจ (flouting sincerity condition) ผลการวิเคราะห์พบว่าผู้แสดงความคิดเห็นได้กล่าวถ้อยคำนัยแฝงตามกลุ่มวัจนกรรมต่าง ๆ ดังนี้

6.2.1 ถ้อยคำนัยแฝงตามกลุ่มวัจนกรรมบอกกล่าว (representative)

ถ้อยคำนัยแฝงตามกลุ่มวัจนกรรมบอกกล่าว เป็นการกล่าวถ้อยคำที่ผู้พูดไม่ได้มีเจตนาจะบอกเล่าเรื่องราว หรือกล่าวอีกนัยคือ ผู้พูดเลือกที่จะละเมิดเงื่อนไขความจริงใจที่จะบอกกล่าวอย่างตรงไปตรงมา เพราะความเป็นจริง ผู้พูดต้องการกล่าวประชดประชันมากกว่าการพูดบอกกล่าวเท่านั้น ผลการวิเคราะห์พบการแสดงความคิดเห็นด้วยวัจนกรรมดังกล่าวมีดังนี้

- (20) เข้าใจครับว่าเกิดมาโง่ จะคิดได้แค่นี้ก็ไม่แปลก
- (21) Ultra. ไม่ใช่อาชญากรหรอกครับ มันคือ ความฉิบหายวินาศสันตะโรของฟุตบอลไทยแค่นั้น
- (22) ตระกระ คาราบาว ๆ

จากตัวอย่าง (20) จะเห็นว่าผู้แสดงความคิดเห็นใช้ว่า “เข้าใจครับ” ที่เสมือนว่าเข้าใจจริง แต่ความจริงแล้วการเข้าใจดังกล่าวเป็นการเข้าใจเรื่องที่ “ว่าเกิดมาโง่” ทำให้ตีความได้ว่า แม้ผู้แสดงความคิดเห็นจะเข้าใจแต่ไม่ได้ต้องการจะกล่าวเช่นนั้นจริงหากแต่ต้องการบอกกล่าวเพื่อประชดประชันมากกว่าและการที่กล่าวว่า “คิดได้แค่นี้ก็ไม่แปลก” คำว่า “แค่นี้”

ที่ขยายคำว่า “คิดได้” ทำให้ความหมายของการคิดได้ดูลดน้อยลง ส่วนตัวอย่าง (21) หากพิจารณาเฉพาะถ้อยคำที่ว่า “Ultra. ไม่ใช่อาชญากรหรอกครับ” จะเป็นเพียงการบอกกล่าวเพื่อปฏิเสธมูลบทเท่านั้น เพราะความเป็นจริง ผู้แสดงความคิดเห็นได้กล่าวว่า “มันคือความฉิบหายวินาศสันตะโรของฟุตบอลไทย” และขยายความว่า “แค่นั้น” ซึ่งทำให้ความหมายขัดแย้งกันและทำให้เป็นการประชดประชัน ขณะเดียวกัน ตัวอย่าง (22) “ตระกระ คาราบาว ๆ” ก็ไม่ใช่การบอกกล่าวทั่วไป เพราะคำว่า “คาราบาว” เป็นความต้องการที่จะสื่อความหมายถึง “ควาย” เพื่อให้ถ้อยคำนี้เป็นการบริภาษว่า “ตระกระควาย ๆ” ดังนั้นจะเห็นว่าทั้งตัวอย่างที่ (20) (21) และ (22) ผู้ส่งสารไม่ได้มีเจตนาเพียงการบอกกล่าวแต่อย่างใด เพราะการบอกกล่าวทั้งหมดได้ละเมิดเงื่อนไขความจริงใจ เพื่อให้การแสดงความคิดเห็นสื่อเจตนาด้านลบมากกว่า

6.2.2 ถ้อยคำนัยแฝงตามกลุ่มวจนกรรมชี้้นำ (directive)

ถ้อยคำนัยแฝงตามกลุ่มวจนกรรมชี้้นำ เป็นการกล่าวถ้อยคำที่ผู้แสดงความคิดเห็นต้องการละเมิดเงื่อนไขความจริงใจที่ต้องการให้ผู้ฟังกระทำการบางอย่าง กล่าวคือ ผู้แสดงความคิดเห็นได้กล่าวถ้อยคำเสมือนว่าได้ชี้้นำให้ผู้ฟังกระทำการบางอย่างแต่ความเป็นจริงแล้วไม่ได้ต้องการเช่นนั้น ผลการวิเคราะห์พบการแสดงความคิดเห็นด้วยวจนกรรมดังกล่าว ดังนี้

(23) ออยากจุดขนาดนี้ ก็เก็บไว้จุดอยู่บ้านครับ ไม่ต้องเอามาจุดที่สนาม

จากตัวอย่าง (23) จะเห็นว่าเป็นการแสดงความคิดเห็นด้วยการแนะนำให้ “เก็บไว้จุดอยู่บ้าน” “ไม่ต้องเอามาจุดที่สนาม” ซึ่งการแนะนำเป็นการชี้้นำประเภทหนึ่งที่เงื่อนไขของวจนกรรมระบุว่าผู้แนะนำต้องจริงใจที่จะกล่าวถ้อยคำเพื่อให้ผู้ฟังได้รับความปรารถนาดี ทว่าหากพิจารณาจากบริบทที่กล่าวว่า “ออยากจุดขนาดนี้” แล้ว ทำให้เห็นว่าผู้แนะนำไม่ได้มีเจตนาที่ต้องการแนะนำจริง แต่ต้องการประชดประชัน

นอกจากผู้แสดงความคิดเห็นจะชี้้นำด้วยการแนะนำแล้ว ผลการวิเคราะห์ยังพบว่า ผู้แสดงความคิดเห็นชี้้นำด้วยการตั้งคำถามซึ่งเงื่อนไขของวจนกรรมคำถามคือ ผู้ถามต้องมีความอยากรู้หรืออยากได้คำตอบจริง ทว่าการถามต่อไปนี้เป็นการถามที่ละเมิดเงื่อนไขความจริงใจ ดังนี้

(24) เมล็ดพันธุ์ที่กลุ่มตัวเองรดน้ำแล้วงอกออก แล้วไปก่อความวุ่นวายให้คนอื่นหนะหรือ 555555555

(25) พวกเอ็งใช้มัยที่อยู่เบื้องหลังบังไฟพญานาคที่หนองคาย

จากตัวอย่าง จะเห็นว่ารูปประโยคทั้งตัวอย่าง (24) และ (25) เป็นรูปประโยคคำถาม แต่การตั้งคำถามว่า “แล้วไปก่อความวุ่นวายให้คนอื่นหนะหรือ” พร้อมทั้งตามด้วยตัวเลข “5” แทนเสียงหัวเราะ ในตัวอย่าง (24) แม้จะทำให้เข้าใจว่าเป็นการแสดงความตลกขบขันก็ตาม แต่ความขบขันดังกล่าวได้สื่อให้เห็นว่าผู้แสดงความคิดเห็นไม่ได้มีเจตนาที่จะตั้งคำถามจริงและไม่ได้ต้องการคำตอบจริงเช่นกัน หากต้องการเหยียดหยันล้อเลียน เช่นเดียวกับตัวอย่าง (25) การตั้งคำถามว่า “พวกเอ็งใช้มัยที่อยู่เบื้องหลังบังไฟพญานาคที่หนองคาย” ที่แม้จังหวัดหนองคายจะมีปรากฏการณ์บังไฟพญานาคในช่วงเทศกาลออกพรรษา แต่การตั้งคำถามภายใต้บริบทการจุดพลุแฟลร์เช่นนี้ย่อมไม่ใช่การถามหาความจริงว่าเป็นกลุ่มคนเหล่านี้จริงหรือไม่ที่จุดบังไฟพญานาคที่จังหวัดหนองคาย ซึ่งคล้ายคลึงกับตัวอย่าง (24) ที่ผู้แสดงความคิดเห็นต้องการทำให้เสียหน้า

ดังนั้น จากตัวอย่าง (23) – (25) ข้างต้นจึงทำให้เห็นว่า วจนกรรมกรรชึ้นำทั้งการแนะนำและการถามดังกล่าวล้วนแต่ละเมิดเงื่อนไขความจริงใจทั้งสิ้น กล่าวคือ ผู้แสดงความคิดเห็นไม่ได้มีเจตนาที่จะแนะนำข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ฟังจริงและไม่ได้มีเจตนาที่จะขอข้อมูลความจริงจากผู้ฟังด้วย

6.2.3 ถ้อยค่านัยผกผันตามกลุ่มวจนกรรมแสดงความรู้สึก (expressive)

ถ้อยค่านัยผกผันตามกลุ่มวจนกรรมแสดงความรู้สึก เป็นการกล่าวถ้อยคำที่ผู้พูดละเมิดเงื่อนไขความจริงใจที่ต้องการแสดงความรู้สึกที่ดีไม่ว่าจะเป็นการชื่นชมหรือการกล่าวคำขอบคุณ ผลการวิเคราะห์พบการแสดงความคิดเห็นด้วยวจนกรรมดังกล่าว ดังนี้

(26) กลุ่มพวกพีโคตรสฤนเรยคัับผมชอบ ๆ

(27) เก่งมากลงไปเตะหนอยเอาให้ได้แชมป์นะ ไม่ใช่สักแต่จะพูด 555

จากตัวอย่างข้างต้น ตัวอย่าง (26) จะเห็นว่าผู้แสดงความคิดเห็นกล่าวว่า “ผมชอบ ๆ” ซึ่งคำว่า “ชอบ” หมายถึงพอใจ (The Royal Society, 2013, p. 364) หากพิจารณาเฉพาะคำแสดงความรู้สึกดังกล่าวจะเห็นว่าเป็นการแสดงความรู้สึกด้านบวก แต่เมื่อพิจารณาริบทข้อความที่กล่าวว่า “โคตรสฤน” หยาบ ต่ำช้า และเลวทราม ทำให้การแสดงความรู้สึกว่า “ชอบ” ดังกล่าวย่อมไม่ใช่ความรู้สึกที่จริงใจ เช่นเดียวกับตัวอย่าง (27) การแสดงความชื่นชมว่า “เก่งมาก” เมื่อพิจารณาพร้อมกับบริบทว่า “ไม่ใช่สักแต่จะพูด” พร้อมกับเสียงหัวเราะที่แทนด้วยสัญลักษณ์เลข “555” นั้น ก็ทำให้เห็นว่าการชื่นชมดังกล่าวไม่ใช่ความจริงเช่นกัน

วจนกรรมกรแสดงความรู้สึกในที่นี้ ผลการวิเคราะห์ยังพบว่า ผู้แสดงความคิดเห็นแสดงความรู้สึกผ่านวจนกรรมกรขอบคุณด้วย โดยเป็นการขอบคุณที่ละเมิดเงื่อนไขความจริงใจ กล่าวคือ สำหรับวจนกรรมกรขอบคุณนั้น เงื่อนไขวจนกรรมกรกล่าวว่า ผู้ขอบคุณต้องรู้สึกว่าเป็นหนี้บุญคุณ การขอบคุณจะเกิดขึ้นเมื่อผู้ขอบคุณรู้สึกเช่นนั้นจริง ทว่าตัวอย่างต่อไปนี้ จะแสดงให้เห็นว่า ผู้กล่าวขอบคุณไม่ได้จริงใจที่กล่าวคำขอบคุณจริง ดังนี้

(28) เมล็ดพันธุ์... อ้อย เขาไม่ให้จุดก็คือไม่ให้จุดนะครัับ ขอขอบคุณครัับ

(29) ขอขอบคุณที่แจ้งให้ทราบครัับ

จากตัวอย่างเป็นการกล่าวคำขอบคุณที่เมื่อพิจารณาจากบริบทแล้วจะเห็นว่าคำขอบคุณดังกล่าวไม่ได้เกิดจากเงื่อนไขความจริงใจที่ผู้พูดรู้สึกเป็นหนี้บุญคุณแต่อย่างใด กล่าวคือ ในตัวอย่าง (28) การที่ผู้แสดงความคิดเห็นกล่าวว่า “อ้อย เขาไม่ให้จุดก็คือไม่ให้จุดนะครัับ” คือการสั่งสอนให้ผู้เข้าชมที่จุดพลุพลัรรับทราบ โดยคำว่า “ขอบคุณครัับ” เป็นถ้อยค่านัยผกผันที่ไม่ได้ต้องการจะขอบคุณแต่อย่างใด เช่นเดียวกับตัวอย่าง (29) การ “ขอบคุณที่แจ้งให้ทราบครัับ” ในที่นี้ เกิดขึ้นภายใต้บริบทที่กลุ่มผู้จุดพลุพลัรได้ตั้งกระทู้เพื่อชี้แจงเหตุผลการจุดพลุพลัรว่าเป็นรูปแบบการเชียร์แบบหนึ่ง การที่จุดพลุพลัรแล้วผิดระเบียบข้อบังคับเนื่องจากระเบียบข้อบังคับของประเทศไทยไม่อนุญาตเช่นต่างประเทศ ผู้แสดงความคิดเห็นจึงเห็นว่า กระทู้ดังกล่าวย้อนแย้งในตนเอง จึงกล่าวว่า “ขอบคุณที่แจ้งให้ทราบครัับ” เพื่อเสียดสีผู้ฟัง

6.2.4 ถ้อยคำนัยผกผันตามกลุ่มวจนกรรมผูกมัด (commissive)

ถ้อยคำนัยผกผันตามกลุ่มวจนกรรมผูกมัด เป็นการกล่าวถ้อยคำที่ผู้แสดงความคิดเห็นผูกมัดตนเองว่าจะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หากแต่ความเป็นจริงแล้ว ไม่ได้ต้องการเช่นนั้นจริง ผลการวิเคราะห์พบการแสดงความคิดเห็นด้วยวจนกรรมดังกล่าว ดังนี้

- (30) ผมอยากให้ Ultra Thailand เป็นโค้ชนักฟุตบอล..ครับ จะเก่งมั๊ย
- (31) รอพวกพี่ ๆ ไปจุดที่ข้างอารีนาอยู่นะครับ อยากเห็นจัง
- (32) วันหลังอยากเห็นจุดบั้งไฟครับ

จากตัวอย่าง (30) – (32) จะเห็นว่าผู้แสดงความคิดเห็นผูกมัดตนเองไว้ด้วยการแสดงความต้องการว่า “อยากให้ Ultra Thailand เป็นโค้ชนักฟุตบอล” “รอพวกพี่ ๆ ไปจุดที่ข้างอารีนาอยู่นะครับ อยากเห็นจัง” และ “อยากเห็นจุดบั้งไฟ” ซึ่งความต้องการดังกล่าวทั้งสามตัวอย่างเมื่อพิจารณาจากบริบทแล้ว จะพบว่าไม่ใช่ความต้องการจริงของผู้แสดงความคิดเห็น กล่าวคือ ไม่ได้อยากให้ Ultra Thailand เป็นโค้ชนักฟุตบอล ไม่ได้อยากเห็นและไม่ได้รอพวกพี่ ๆ ไปจุดที่ข้างอารีนา รวมทั้ง ไม่ได้อยากเห็นจุดบั้งไฟเช่นกัน เพราะความต้องการดังกล่าวเป็นถ้อยคำนัยผกผันที่ต้องการเสียดสีการกระทำของกลุ่มผู้เข้าชมฟุตบอลที่จุดฟลุคพลล์

ดังนั้น การแสดงวจนกรรมผูกมัดดังกล่าวจึงแสดงให้เห็นว่า ผู้แสดงความคิดเห็นไม่ได้ต้องการที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขความจริงใจของวจนกรรมผูกมัดที่ผู้พูดต้องการแสดงความต้องการจากใจจริงถึงจะมีผลและทำให้วจนกรรมผูกมัดเป็นจริง

6.3 หน้าที่ของถ้อยคำนัยผกผัน

หน้าที่ของถ้อยคำนัยผกผัน เป็นหน้าที่ที่ผู้แสดงความคิดเห็นใช้เพื่อเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์บางประการ ดังนั้น การวิเคราะห์หน้าที่ของถ้อยคำนัยผกผันจึงจะแสดงให้เห็นว่าวัตถุประสงค์ประการใดบ้างเป็นวัตถุประสงค์สำคัญของการใช้ถ้อยคำนัยผกผัน ซึ่งผลการวิเคราะห์หน้าที่ของถ้อยคำนัยผกผันพบว่า หน้าที่ประการสำคัญของการแสดงความคิดเห็นด้วยถ้อยคำนัยผกผันเป็นหน้าที่ด้านการแสดงความรู้สึกด้านลบ (Roberts, 1992, as cited in Panpothong, 1996, p. 99) ที่ต้องการให้แอดมินเพจรับรู้ถึงความรู้สึกที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมจุดฟลุคพลล์ในสนามฟุตบอล

การแสดงความรู้สึกด้านลบนั้น เป็นการแสดงออกซึ่งความรู้สึกที่ไม่ดีของตนเองให้ผู้ฟังได้รับรู้ ผลการวิเคราะห์ยังพบว่าความรู้สึกด้านลบดังกล่าวที่แสดงออกมาประกอบไปด้วยหน้าที่ย่อย 4 ประการ ได้แก่ หน้าที่ด้านการประชดประชัน หน้าที่ด้านการล้อเลียน หน้าที่ด้านการสั่งสอน และหน้าที่ด้านการบริภาษ

6.3.1 หน้าที่ด้านการประชดประชัน

หน้าที่ด้านการประชดประชัน เป็นหน้าที่ที่ผู้แสดงความคิดเห็นต้องการสร้างความเจ็บปวดให้แก่ผู้ฟัง โดยถ้อยคำเหมือนจะแสดงความชื่นชม ยินดี หรือพึงพอใจ แต่ความจริงแล้ว ผู้แสดงความคิดเห็นต้องการแดกดันมากกว่า ยกตัวอย่างเช่น

- (33) เย้ ต่อไปไม่มีบอลใหญ่จัดแล้ว เพราะจะโดนแบนแล้ว รถไม่ติดดี ชอบ
- (34) จุดอีกคะ เอาอีก เส่รอดี้

(35) *ตรรกะโง่ดี ชอบๆ* 😊

ตัวอย่างดังกล่าว จะเห็นว่าผู้แสดงความคิดเห็นใช้วิธีการสร้างถ้อยคำนัยแฝงผ่านการใช้คำที่สื่อความหมายขัดแย้งกัน กล่าวคือ ในหนึ่งข้อความแสดงความคิดเห็น จะประกอบด้วยคำที่สื่อความหมายด้านบวกและคำที่สื่อความหมายด้านลบ เช่น ตัวอย่าง (33) ที่กล่าวว่า “เย่ ต่อไปไม่มีบอลใหญ่จัดแล้ว ... รถไม่ติดดี ชอบ” เป็นคำที่สื่อความหมายด้านบวก แต่เจตนาที่แท้จริงผู้แสดงความคิดเห็นต้องการประชดประชันหรือแค้นคั่นกลุ่มผู้จุดพลุแฟลร์ที่สนามฟุตบอล จึงใช้คำกล่าวว่า “เพราะจะโดนแบนแล้ว” ซึ่งมีความหมายด้านลบร่วมกันกับคำที่สื่อความหมายด้านบวก เช่นเดียวกับตัวอย่างที่ (34) ที่คำว่า “จุดอีกค่ะ เอาอีก” แม้จะเป็นวาทกรรมขึ้นนำ แต่ก็ละเมิดเงื่อนไขความจริงใจที่ผู้ขึ้นนำไม่ได้ต้องการให้ผู้ฟังกระทำตามสิ่งที่กล่าวไปจริง ดังจะเห็นในถ้อยคำที่ว่า “เสร์อดี” ซึ่งมีความหมายด้านลบ รวมไปถึงในตัวอย่าง (35) การแสดงความรู้สึกด้วยการชื่นชมยินดีว่า “ชอบ ๆ” ได้ละเมิดเงื่อนไขความจริงใจ เพราะผู้แสดงความคิดเห็นไม่ได้ชื่นชมอย่างแท้จริง ดังจะเห็นในถ้อยคำที่ว่า “ตรรกะโง่ดี”

6.3.2 *หน้าที่ด้านการล้อเลียน*

หน้าที่ด้านการล้อเลียน เป็นหน้าที่ที่ผู้แสดงความคิดเห็นต้องการแสดงท่าทีเลียนแบบคำพูดของผู้ที่ถูกกล่าวถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการล้อเลียนว่า “เมล็ดพันธ์ุ” ซึ่งมาจากคำกล่าวของบุคคลหนึ่งในกลุ่มผู้เข้าชมและได้จุดพลุแฟลร์ที่สนามฟุตบอล ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(36) *เมล็ดพันธ์ุ!* 🙄🙄🙄

(37) *เมล็ดพันธ์ุแห่งเศชเดน* 🙄

(38) *เมล็ดพันธ์ุ รี เม็ดแตต เอาดี ๆ*

(39) *เขาพยายามกลบฝังเราให้จมดิน โดยไม่รู้เสียเลยว่าเรคือเมล็ดพันธ์ุ ... ที่ไม่มีทางโต* 😊 😊

จากตัวอย่าง (36) – (39) จะเห็นว่า ผู้แสดงความคิดเห็นนำคำว่า “เมล็ดพันธ์ุ” มาล้อเลียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ตัวอย่าง (36) แม้จะมีคำว่า “เมล็ดพันธ์ุ” เพียงคำเดียว แต่ตามด้วยเครื่องหมายอัศเจรีย์ (!) พร้อมกับอิโมจิรูปคนทำท่าทางตกใจ ซึ่งอนุมานได้ว่าหมายถึงอาการตกใจต่อการเปรียบเทียบว่ากลุ่มผู้จุดพลุแฟลร์เป็น “เมล็ดพันธ์ุ” โดยเฉพาะในตัวอย่างที่ (37) จะเห็นว่า ผู้แสดงความคิดเห็นล้อเลียนคำว่า “เมล็ดพันธ์ุ” ว่าเป็น “เศชเดน” ซึ่งเดนมาร์กหมายถึงของที่เหลือที่ไม่ต้องการ (The Royal Society, 2013, p. 443) ตัวอย่าง (38) ที่ล้อเลียนคำว่า “เมล็ด” กับ “เม็ด” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอวัยวะเพศหญิง รวมทั้งตัวอย่าง (39) ที่เปลี่ยนคำอธิบายความหมายของเมล็ดพันธ์ุที่ควรจะเจริญเติบโตเป็นว่า “ที่ไม่มีทางโต” พร้อมทั้งตามด้วยอิโมจิรูปคนหัวเราะเยาะ

6.3.3 *หน้าที่ด้านการสั่งสอน*

หน้าที่ด้านการสั่งสอน เป็นหน้าที่ที่ผู้แสดงความคิดเห็นต้องการว่ากล่าวให้ทราบถึงสิ่งที่ควรทำหรือไม่ควรทำ เพื่อให้ผู้เห็นว่า การจุดพลุแฟลร์ที่สนามเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำที่ทำได้เข้าใจและรู้สำนึกว่าสิ่งที่ควรทำนั้น ควรทำเพราะเหตุใด หรือสิ่งที่ไม่ควรทำเป็นเพราะเหตุใด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(40) *มันมีกฎของมันอะครับ ถ้าอ่านหนังสือออกฟังภาษาคนรู้เรื่อง*

(41) *ก็ลองอ่านข้อบังคับดูสิครับ ถ้าทำได้คนเขาคงทำไปตั้งนานแล้ว*

จากตัวอย่างดังกล่าว จะเห็นว่าผู้แสดงความคิดเห็นใช้ถ้อยคำนัยแฝงเพื่อการสั่งสอน กล่าวคือ ในตัวอย่าง (40) ผู้แสดงความคิดเห็นกล่าวว่า “มันมีกฎของมันอะครับ” ซึ่งต้องการกล่าวหรือแจ้งให้ผู้จุดพลุพลักรับว่าการกระทำดังกล่าว เป็นสิ่งที่กระทำไม่ได้เนื่องจากกฎระเบียบกำหนดไว้ ซึ่งการแสดงความคิดเห็นนี้ ยังกล่าวด้วยถ้อยคำนัยแฝงที่สื่อลบทด้วย ดังที่ในข้อความกล่าวต่อว่า “ถ้าอ่านหนังสือออกฟังภาษาคนรู้เรื่อง” ที่ได้แนะนำความหมายได้ว่า ถ้าผู้ฟังไม่ปฏิบัติตาม กฎระเบียบหรือเพิกเฉยต่อกฎระเบียบดังกล่าว ย่อมแสดงว่าผู้ฟังอ่านหนังสือไม่ออก ฟังภาษาคนไม่รู้เรื่อง ส่วนตัวอย่าง (41) ผู้แสดงความคิดเห็นได้กล่าวด้วยวจนกรรมแนะนำ ที่อนุมานได้ว่าผู้พูดได้ละเมียดเจือปนใจความจริงใจโดยไม่ได้ต้องการแนะนำ เท่านั้น แต่ต้องการสอนให้ศึกษาข้อมูลให้ดี

6.3.4 หน้าที่ด้านการบริภาษ

หน้าที่ด้านการบริภาษในที่นี้แยกออกจากหน้าที่ด้านการสั่งสอนข้างต้น เนื่องจากผู้วิจัยพบว่าการแสดงความคิดเห็นมีความหมายที่ต้องการตำหนิโดยเฉพาะซึ่งไม่ใช่การสั่งสอน ดังนั้น หน้าที่ด้านการบริภาษในที่นี้ จึงแสดงให้เห็นว่า ผู้แสดงความคิดเห็นต้องการตำหนิหรือตำหนิด้วยถ้อยคำหยาบคาย แต่โครงสร้างของการแสดงความคิดเห็นทั้งหมดเป็นถ้อยคำนัยแฝง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(42) ค่ะะะะะะะะะวาววาววาววาวยยยยยยยยยยยย ครับ

(43) ผมมีแต่ ค ให้ครับ 😊

จากตัวอย่าง (42) และ (43) ข้างต้นพบว่าแม้รูปประโยคจะเป็นวจนกรรมการบอกกล่าว แต่เมื่อพิจารณาถึงความหมายกับบริบทจะพบว่า ทั้งสองตัวอย่างเป็นการบริภาษหรือตำหนิด้วยถ้อยคำหยาบคายทั้งสิ้น กล่าวคือ ตัวอย่าง (42) ผู้แสดงความคิดเห็นพิมพ์ด้วยพยัญชนะ ค. ว. และ ย. ที่พยัญชนะ ว. และ ย. มีมากกว่า 1 ตัวอักษร สระอะมีมากกว่า 1 ตัวอักษร และวรรณยุกต์เอก แม้การเรียงอักขระวิธีจะได้รูปที่แสดงความหมายถึงอวัยวะเพศชายโดยตรง แต่หากพิจารณาที่การสะกดคำและการออกเสียงก็สันนิษฐานได้ว่า ผู้แสดงความคิดเห็นต้องการสื่อถึงอวัยวะเพศชาย แต่การตำหนิด้วยอวัยวะเพศชายในที่นี้ไม่ได้ตำหนิอย่างตรงไปตรงมา หากแต่เป็นถ้อยคำนัยแฝง ดังจะเห็นว่าผู้แสดงความคิดเห็นลงท้ายว่า “ครับ” เพื่อแสดงความสุภาพ ด้วยเหตุนี้ ข้อความดังกล่าวจึงเป็นถ้อยคำนัยแฝงที่มีหน้าที่บริภาษนั่นเอง เช่นเดียวกับตัวอย่าง (43) ตัวอักษร ค. ดังกล่าว สันนิษฐานได้ว่าเป็นการกล่าวถึงอวัยวะเพศชายเช่นกัน และการกล่าวถึงอวัยวะเพศชายนี้ ก็เป็นการกล่าวด้วยถ้อยคำนัยแฝง เนื่องจากการลงท้ายด้วยคำว่า “ครับ” ให้สุภาพและตามด้วยเครื่องหมายโมจิรูปคนยิ้ม

ดังนั้น หน้าที่ของถ้อยคำนัยแฝงทั้ง 4 ประการดังกล่าวจึงไม่ใช่การแสดงความคิดเห็นจริงใจและไม่ใช้การแนะนำด้วยความปรารถนาดีเช่นกัน เพราะผู้แสดงความคิดเห็นได้ละเมียดเจือปนใจความจริงใจ ดังจะเห็นได้จากการวางคำที่มีความหมายขัดแย้งกันไว้ในที่ที่ใกล้เคียงกัน รวมทั้งไม่ใช่การบอกเล่าหรือการชี้แนะให้กระทำด้วยใจจริงด้วย แต่เป็นการแสดงความคิดเห็นประชดประชันหรือแค้นตันให้ผู้ฟังรู้สึกเจ็บปวด ล้อเลียนให้ขายหน้า สั่งสอนให้ผู้ถูกผิด รวมทั้งบริภาษเพื่อตำหนิติเตียนให้ผู้ผิดชอบชั่วดีหรือเพื่อให้ผู้ฟังรู้สึกว่าคุณค่าของตนลดลง

7. สรุปและอภิปรายผล

การศึกษานี้ได้แนวคิดจากทฤษฎีการปฏิบัติศาสตร์ซึ่งเป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยการศึกษาความหมายของถ้อยคำที่ใช้ในบริบทต่าง ๆ โดยอาจต้องอาศัยการตีความถ้อยคำ (utterance) ตามเจตนาของผู้พูด (Krisadawan & Teeranoot, 2008, p. 5) และ/หรือเกิดจากความหมายในการตีความจากผู้ฟังและผลของถ้อยคำที่มีต่อผู้ฟังด้วย (Natthaporn, 2023) ผลการวิเคราะห์ทำให้พบว่าการใช้ถ้อยคำนัยแฝงต่อการแสดงความคิดเห็นในประเด็นการกระทำผิดกฎหมายกรณีพลพรรคกับการเชียร์ฟุตบอลครั้งนี้ ผู้แสดงความคิดเห็นได้กล่าวถ้อยคำนัยแฝง 6 รูปแบบ ได้แก่ 1) การกล่าวถ้อยคำที่สื่อความหมายขัดแย้ง 2) การกล่าวแบบเสียงสะท้อนกลับ 3) การกล่าวถ้อยคำที่เป็นไปไม่ได้หรือไม่สมเหตุสมผล 4) การกล่าวเน้นให้เห็นจริงอย่างมาก 5) การใช้ระดับภาษาที่ไม่เหมาะสม และ 6) การเลือกใช้แบบเปรียบเทียบ และจัดอยู่ในกลุ่มวัจนกรรมตามแต่ละเงื่อนไขของวัจนกรรมได้ 4 กลุ่ม ประกอบด้วย วัจนกรรมบอกกล่าว วัจนกรรมชี้แนะ วัจนกรรมแสดงความรู้สึก และวัจนกรรมผูกมัด โดยถ้อยคำนัยแฝงที่ใช้แสดงความคิดเห็นนั้นมีหน้าที่สำคัญ คือ ประชดประชัน ล้อเลียน สั่งสอน และบริภาษ

หากตั้งข้อสังเกตการกล่าวถ้อยคำนัยแฝงในแต่ละรูปแบบ จะพบว่าการกล่าวถ้อยคำที่สื่อความหมายขัดแย้งเป็นรูปแบบที่ชวนให้ตั้งข้อสังเกต กล่าวคือ จากผลการวิจัยของอรกัญญา (Ornkanya, 2016) และศิริวัสน์ (Siravast, 2021) ต่างอธิบายไปในทางเดียวกันว่า การกล่าวถ้อยคำที่สื่อความหมายขัดแย้งเป็นรูปแบบที่พบมากที่สุดทั้งคู่ ด้วยเหตุนี้ การกล่าวถ้อยคำที่สื่อความหมายขัดแย้ง เช่น (44) “สู้ ๆ ครับ ขอเป็นกำลังใจให้พวกพี่เจอแต่ความหายนะ” ในที่นี้ ผู้วิจัยจึงสันนิษฐานว่าอาจเป็นวิธีการกล่าวถ้อยคำนัยแฝงแบบพื้นฐานของคนไทย และคาดว่าพบได้โดยทั่วไปไม่ว่าจะเป็นการกล่าวประเด็นใดอย่างไรก็ตาม แม้การศึกษานี้จะเก็บข้อมูลจากการแสดงความคิดเห็นเช่นเดียวกับงานของศิริวัสน์ (Siravast, 2021) แต่ผลการวิจัยก็ไม่ได้ไปในทิศทางเดียวกันทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตัวอย่างในงานที่กล่าวว่า “ติดเหมือนกันคะ ทั้งบ้านเลย #สองนรี” ซึ่งศิริวัสน์เรียกว่าเป็นการกล่าวถ้อยคำที่ขัดแย้งกับบริบท ทั้งนี้ ไม่พบข้อความดังกล่าวในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงสันนิษฐานว่าอาจเป็นเพราะตัวบทจากงานวิจัยของศิริวัสน์มาจากถ้อยคำนัยแฝงที่ใช้แสดงความคิดเห็นต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่สาม ตัวอย่างข้างต้นจึงเป็นการกล่าวยกย่องชมเชยบุคคลที่สามเพื่อลดทอนคุณค่าของบุคคลที่เป็นข่าว ทว่าในงานวิจัยนี้ไม่ได้เกี่ยวข้องกับบุคคลที่สาม การกล่าวถ้อยคำนัยแฝงที่ให้คุณค่าต่อบุคคลอื่นจึงไม่ปรากฏในการแสดงความคิดเห็นเรื่องนี้

การศึกษานี้ถ้อยคำนัยแฝงแม้จะมีวิธีการหรือรูปแบบบางอย่างที่ไปในทิศทางเดียวกัน แต่อีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจคือการใช้เสียงสะท้อนกลับในงานวิจัยนี้ต่างไปจากการใช้เสียงสะท้อนกลับในงานวิจัยของศิริวัสน์ (Siravast, 2021) ที่มักพบว่าผู้แสดงความคิดเห็นจะนำคำพูดของบุคคลในข่าวที่เคยกล่าวไว้ก่อนหน้ามาล้อเลียน แต่การแสดงความคิดเห็นกรณีการกระทำผิดกฎหมายนั้น การใช้เสียงสะท้อนกลับจะนำมากล่าวก็ต่อเมื่อกระทำผิดได้กล่าวเชิดชู ยกย่อง หรือให้กำลังใจตนเอง เช่นเมื่อกระทำผิดได้กล่าวว่า “เมล็ดพันธุ์ในวันนี้ คือผลผลิตที่ยิ่งใหญ่ในวันข้างหน้า” ผู้แสดงความคิดเห็นก็ได้นำคำว่า “เมล็ดพันธุ์” มากล่าวเยาะเย้ยด้วยเจตนาเชิงลบว่า “เมล็ดพันธุ์... อ้อ เขาไม่ให้จุดก็คือไม่ให้จุดนะครับ” หรือหากจะเป็นการนำคำพูดก่อนหน้ามากล่าวซ้ำก็เป็นเฉพาะการกล่าวซ้ำว่า “ครั้งนี้ไม่จุดแล้วหรือครับ” ดังนั้น จะเห็นได้ว่า แม้การใช้เสียงสะท้อนกลับจะเป็นรูปแบบที่เกิดขึ้นเช่นเดียวกับงานวิจัยก่อน แต่วิธีการใช้เสียงสะท้อนกลับก็มีวิธีที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ สำหรับรูปแบบการกล่าวเน้นให้เห็นจริงอย่างมาก การใช้ระดับภาษาที่ไม่เหมาะสม และการเลือกใช้แบบเปรียบเทียบ ก็ยังเป็นรูปแบบถ้อยคำนัยแฝงที่น่าสนใจด้วยเช่นกัน เนื่องจาก เป็นรูปแบบที่ต่างไปจากการวิจัยของศิริวัสน์ ผู้วิจัยจึงตั้งข้อสังเกตและข้อสรุปว่า แม้ข้อมูลจะเป็นประเภทเดียวกันก็ตาม แต่การที่ผลการวิจัยมีรายละเอียดแตกต่างกันนั้น ขึ้นอยู่กับเนื้อหาของข้อมูลเป็นหลัก ด้วยเหตุนี้เมื่อพิจารณาจากการศึกษาถ้อยคำนัยแฝงในการแสดงความคิดเห็นผ่านเฟซบุ๊ก “เฮ้ย นี่มันฟุตบอลไทยแลนด์” ของฉัตรแก้ว (Chartkaew, 2023) ซึ่งเป็นเพจเฟซบุ๊กที่ผู้คนในสังคมออนไลน์เข้าไปแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาทางกายภาพของ

กรุงเทพมหานครนั้น พบว่าส่วนที่แสดงผลการวิเคราะห์ไปในทางเดียวกันนั้น คือ กรณีที่การใช้ถ้อยคำนัยแฝงต้องการสื่อไปในทางลบ เนื่องจากด้านหนึ่งเป็นการวิพากษ์วิจารณ์การบริหารจัดการที่ล้มเหลวและเพิกเฉยของกรุงเทพมหานคร ส่วนอีกด้านหนึ่งก็เป็นการวิพากษ์วิจารณ์การกระทำที่ผิดกฎหมาย ทว่า โดยส่วนใหญ่แล้วการวิพากษ์วิจารณ์ด้วยถ้อยคำนัยแฝงนี้ จากผลการวิเคราะห์ในบทความของฉัตรแก้วจะพบว่ามักยึดโยงกับการเมืองเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้การสื่อสารเป็นไปทั้งการใช้ถ้อยคำนัยแฝงต่อกระแสและผู้ร่วมการสื่อสารด้วยกัน ทำให้หน้าที่ของถ้อยคำนัยแฝงสร้างความขบขันและเยาะเย้ยไปพร้อมกันด้วย ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยนี้ที่การแสดงความคิดเห็นไม่ได้มีเจตนาสื่อสารกับผู้ร่วมการสื่อสารด้วยกัน

การวิจัยครั้งนี้ยังได้จำแนกถ้อยคำตามกลุ่มวจนกรรมเพื่อต้องการแสดงให้เห็นถึงการละเมิดเงื่อนไขวจนกรรม ผลการวิจัยแสดงสิ่งที่น่าสนใจประเด็นหนึ่งว่า ในกลุ่มของวจนกรรมการขึ้นำนั้น ด้านหนึ่งคือการขึ้นำด้วยการแนะนำ เช่น “ทำไมไม่เก็บพลุไว้จุดในบ้านตัวเองบ้างครับ” ซึ่งเป็นการแนะนำให้ผู้จุดพลุพลักรจุดพลุที่บ้าน แต่ในอีกด้านหนึ่ง เช่น “กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่พวกเอ๊ย ๆ ชอบเล่นไฟมารวมตัวกันใช้ไหมครับ” ซึ่งแม้จะใช้รูปของประโยคคำถามเช่นเดียวกัน แต่เจตนาของถ้อยคำหลังคือการถามมากกว่า ดังนั้น การจัดกลุ่มวจนกรรมดังกล่าวนี้ จึงตั้งข้อสังเกตได้ว่าการจำแนกถ้อยคำตามกลุ่มวจนกรรมไม่ใช่เพียงแต่พิจารณาที่รูปแบบของประโยคเท่านั้น แต่ต้องพิจารณาที่เจตนาของการสื่อสารเป็นสำคัญด้วย โดยหากพิจารณาตามประเภทของวจนกรรมที่แบ่งเป็นวจนกรรมตามถ้อยคำบ่งการกระทำอย่างชัดเจน (primary/explicit performative) และถ้อยคำบ่งการกระทำที่ไม่ชัดเจน (secondary/implicit performative) (Austin, 1962) แล้วก็จะพบว่าการที่แสดงวจนกรรมทำให้ถ้อยคำนัยแฝงละเมิดเงื่อนไขความจริงใจอย่างเห็นได้ชัด (Siravast, 2021)

ส่วนหน้าที่ของถ้อยคำนัยแฝงตามงานวิจัยของออร์กัญญา (Ornkanya, 2016) พบว่าหน้าที่หลักคือการสร้างความตลกขบขัน โดยการสร้างความตลกขบขันในงานของศิริวัสฐ์ (Siravast, 2021) เป็นหน้าที่ที่ใช้สำหรับการยั่วล้อระหว่างผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นด้วยกัน ซึ่งเมื่อพิจารณาจากการวิจัยครั้งนี้ จะพบว่าหน้าที่สำคัญคือการสั่งสอนและการบิภาษเนื่องจากเป็นสถานการณ์ที่เกี่ยวกับการแสดงความเห็นต่อการกระทำผิดกฎหมาย ทำให้ผลการวิเคราะห์หน้าที่ของถ้อยคำนัยแฝงต่างไปจากทั้งสองงานข้างต้น อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี จะสังเกตว่าความตลกขบขันนี้ ไม่ใช่หน้าที่ในสถานการณ์ตามการวิจัยแต่อย่างใด แม้การแสดงความคิดเห็นจะแสดงหน้าที่เพื่อล้อเลียนก็ตาม แต่การล้อเลียนในที่นี้เป็นล้อเลียนเพื่อทำให้ผู้ที่กระทำผิดรู้สึกเจ็บใจมากกว่าเพื่อสร้างความตลก ซึ่งสอดคล้องกับคำอธิบายของซิมป์สันและเมเยอร์ (Simpson & Mayr, 2010) ที่อธิบายว่า การใช้ถ้อยคำนัยแฝงมักมีวัตถุประสงค์เพื่อชมหรือเยาะเย้ยสร้างทัศนคติทางด้านลบ อนึ่ง เมื่อพิจารณาหน้าที่ของถ้อยคำนัยแฝงในการแสดงความเห็นจากกรณีการกระทำผิดกฎหมายนี้พบว่า การที่ผู้แสดงความเห็นใช้ถ้อยคำนัยแฝงเพื่อการสั่งสอนรวมถึงการบิภาษด้วยนั้น ผู้วิจัยสันนิษฐานได้ว่าอาจเป็นเพราะการสื่อสารดังกล่าวเป็นการสื่อสารผ่านระบบอินเทอร์เน็ตที่ทั้งสองฝ่ายไม่ได้เผชิญหน้ากัน ทำให้ผู้แสดงความเห็นสามารถใช้ถ้อยคำลักษณะเช่นนั้นได้

ส่วนอีกงานวิจัยหนึ่งของอรวี (Orawee, 2017) ซึ่งศึกษาหน้าที่ของการกล่าวถ้อยคำนัยแฝงในการแสดงความเห็นผ่านเฟซบุ๊กองค์กรเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ไทยนั้น จะเห็นว่าอรวีได้ศึกษาการแสดงความเห็นที่มีเจตนาสื่อถึงความไม่พอใจต่อบุคคลหรือองค์กรเช่นเดียวกับการวิจัยครั้งนี้ ทว่าความน่าสนใจอยู่ที่ว่า แม้การแสดงออกถึงความไม่พอใจเช่นเดียวกัน แต่สำหรับกรณีการจุดพลุพลักรนั้น ผู้แสดงความเห็นไม่ได้เป็นผู้ประสบปัญหาโดยตรง ต่างไปจากการกล่าวถ้อยคำนัยแฝงในการแสดงความเห็นผ่านเฟซบุ๊กองค์กรที่ผู้แสดงความเห็นเป็นผู้ประสบปัญหา ทำให้แม้การกล่าวถ้อยคำนัยแฝงบางถ้อยคำจะมีโครงสร้างที่คล้ายคลึงกัน เช่นการใช้เลข “5” เพื่อแสดงอารมณ์ขันของกรณีพลุพลักรว่า “5555555555 ควายชัด ๆ” จึงเป็นการใช้ความขบขันเพื่อเย้ยหยัน ต่างไปจากในถ้อยคำที่กล่าวว่า “ก็น่าเห็นใจประมุขตั้งหลายหมื่นล้านกว่าจะได้ทุนคืน 5555” ที่แสดงหน้าที่ในการสร้างความสนุกสนาน รวมไปถึงการกล่าวถ้อยคำด้วยรูปประโยคคำถามว่า “ถ้าไม่จ้างแบบนี้ก็ต้องตามเรื่องไปตลอดชีวิตหรือคะ” ซึ่งอรวีอธิบายว่าเป็นการเน้นถ้อยคำนั้น ลักษณะรูปประโยค

คำถามเช่นนี้อาจปรากฏในหน้าที่ต่าง ๆ ของการแสดงความคิดเห็นกรณีพลุแฟลร์ได้ด้วย เช่น หน้าที่ด้านการบริภาษที่ว่า “คิดแบบนี้ ควายโหมครีบ” หรือหน้าที่ด้านการสั่งสอน “ถ้าพูดขนาดนี้แล้วยังไม่เข้าใจ กลับไปอ่านหนังสืออีกทีใหม่ครีบ”

ณัฐพร (Natthaporn, 2023, p. 26) กล่าวว่า หลักการของถ้อยคำนัยแฝงตามแนวคิดของไกรซ์ (Grice, 1975) ถือว่าเป็นความหมายเป็นนัย (implicature) ชนิดที่เกิดจากการใช้ ‘การไม่เคารพหลักคุณภาพ’ เพื่อสื่อความหมายตรงกันข้าม ผู้พูดจึงไม่เชื่อตามที่ตนเองพูดหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ “การกล่าวสิ่งที่ตรงกันข้ามกับที่ตนเองพูด” ทำให้การกล่าวถ้อยคำนัยแฝงยัง “ดูเหมือนสุภาพ” ดังนั้น หากพิจารณาตามผลการวิเคราะห์ข้างต้น ก็จะเห็นว่าทั้งการประชดประชัน การสั่งสอน หรือการบริภาษ ซึ่งเป็นหน้าที่ของถ้อยคำนัยแฝงตามบริบทของการแสดงความคิดเห็นกรณีการกระทำผิดกฎหมายนี้ จึงเป็นการกล่าวให้ดูเหมือนสุภาพ เพราะไม่ได้กล่าวสั่งสอนอย่างตรงไปตรงมา หรือกล่าวให้ผู้กระทำผิดเสียหายโดยตรง โดยผู้วิจัยยังมีความคิดเห็นด้วยว่า หากจะกล่าวว่าการใช้ถ้อยคำนัยแฝงคือความไม่สุภาพ (impoliteness) ด้วยหรือไม่ นั่นก็คง “ดูเหมือน” จะไม่สุภาพเช่นกัน

ถ้อยคำนัยแฝงคือแนวคิดที่น่าสนใจแนวคิดหนึ่งตามการศึกษาวิจัยปฏิบัติศาสตร์ เพราะเป็นหนึ่งในวิธีการสร้างความขบขันและยังเป็นหนึ่งในวิธีของการบริภาษหรือการสั่งสอนที่คนในสังคมมักใช้ถ้อยคำนัยแฝงเพื่อทำหน้าที่ต่าง ๆ สำหรับการบริภาษและการสั่งสอนนั้น แน่นนอนว่าช่วยทำให้ความรุนแรงของถ้อยคำลดลง เช่นเดียวกับการวิจัยครั้งนี้ ที่แสดงให้เห็นว่าภายใต้บริบทของการกระทำผิดกฎหมาย ถ้อยคำนัยแฝงได้ถูกนำมาใช้เพื่อหลีกเลี่ยงการบริภาษและการสั่งสอนแบบตรงไปตรงมา ดังนั้น สำหรับการศึกษากลุ่มถ้อยคำนัยแฝงในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่า เพื่อขยายขอบเขตของการศึกษาออกไป อาจพิจารณาการใช้ถ้อยคำนัยแฝงจากสถานการณ์จริง เช่น ระหว่างการสัมภาษณ์ในรายการโทรทัศน์ ซึ่งจะให้เห็นวิธีการใช้ถ้อยคำนัยแฝงแบบเผชิญหน้าในสังคมไทยด้วย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- Chanwit Yaowarittha ชาญวิทย์ เยาวฤทธา. (2022). Radap khwamrunraeng khong thoi kham boriphat baep trong lae thoikham nai phokphan tam kan rapru khong phu phut phasa Thai ระดับความรุนแรงของถ้อยคำบริภาษแบบตรงและถ้อยคำนัยผกผันตามการรับรู้ของผู้พูดภาษาไทย [The degree of intensity of direct reprimands and verbal irony on the perception of native Thai speakers]. *Warasan Thai sueksa* วารสารไทยศึกษา [Journal of Thai Studies], 18(2), 239-271.
- Chartkaew Yuwaprom ฉัตรแก้ว ยูวพรหม. (2023). Thoikham nai phokphan thi chai nai kan sadaeng khwam khithen phan phet Facebook “hoei ni man futbat Thailand” ถ้อยคำนัยผกผันที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นผ่านเพจเฟซบุ๊ก “เฮ้ย นี่มันฟุตบอลไทยแลนด์” [Verbal irony used in commenting on the Facebook Page “Hey! This is a Thailand Footpath”]. *Warasan wichai ramphai phanni* วารสารวิจัยรำไพพรรณี [Rajabhat Rambhai Barni Research Journal], 17(3), 98-107.
- Krisadawan Hongladarom & Teeranoot Chauksuvanit กฤษดาวรรณ หงส์ลาดารมภ์ และธีรนุช โชคสุวณิช. (2008). *Watchanapatibatsat* วจนปฏิบัติศาสตร์ [Pragmatics]. Faculty of Arts, Chulalongkorn University.
- Natthaporn Panpothong ณัฐพร ปานโพธิ์ทอง. (2012). *Ekkasan kham son rai wicha kanwikhro phasa Thai tam naeo watchana patibat sat* เอกสารคำสอนรายวิชาการวิเคราะห์ภาษาไทยตามแนววจนปฏิบัติศาสตร์ [Teaching Publications for Pragmatics in Thai]. Faculty of Arts, Chulalongkorn University.
- Natthaporn Panpothong ณัฐพร ปานโพธิ์ทอง. (2013). *Wathakam wikro choeng wiphak tam naeo pasasat: Naokit lae kan nam ma sueksa wathakam nai phasa Thai* วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ตามแนวภาษาศาสตร์: แนวคิดและการนำมาศึกษาวาทกรรมในภาษาไทย [Pragmatics with politeness and culture: Thai concepts and language research approaches]. Chulalongkorn University.
- Natthaporn Panpothong ณัฐพร ปานโพธิ์ทอง. (2023). *Watchana patibat sat kap khwam su-phap lae watthanatham: naeokhit lae naeothang wichai phasa Thai* วจนปฏิบัติศาสตร์กับความสุภาพและวัฒนธรรม: แนวคิดและแนวทางวิจัยภาษาไทย [Critical discourse analysis based on linguistics]. Chulalongkorn University.
- Orawee Nunnag อรวี บุญนาค. (2017). Nathi khong kan klao thoi kham nai phokphan nai kan sadaeng khwam khithen phan Facebook ongkon khrua-khai sanyan thorasap khluethai Thai หน้าที่ของการกล่าวถ้อยคำนัยผกผันในการแสดงความคิดเห็นผ่านเฟซบุ๊กองค์กรเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ไทย [The functions of verbal irony for commenting via Facebook of mobile operator in Thailand]. *Warasan wachana* วารสารวจนะ [Vacana: Journal of Language and Linguistics], 5(2), 24-40.
<http://rs.mfu.ac.th/ojs/index.php/vacana/article/view/162>
- Ornkanya Anansapsuk อรกัญญา อนันต์ทรัพย์สุข. (2016). *Thoikham nai phokphan nai kan sadaeng diao Microphone khrang thi 7-10 khong Udom Tae-Phanit* ถ้อยคำนัยผกผันในการแสดงเดี่ยวไมโครโฟน ครั้งที่ 7-10 ของ อุดม แต่ฟ้าณิช [Verbal irony in Udom Taeapanich's 7-10 episode stand-up comedy]. [Master's thesis, Chulalongkorn University]. CUIR. <https://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/54953>

- Pimnapat Tosati พิมพ์นภัส โตสติ. (2010). *Kan phut prachot nai wannakam rueang Pride and Prejudice khong Jane Austen: Kansueksa priapthiap nai chabap plae phasa Thai khong Juliet lae khong Pathama Phromsan* การพูดประชดในวรรณกรรมเรื่อง Pride and Prejudice ของ เจน ออสเตน: การศึกษาเปรียบเทียบในฉบับแปลภาษาไทยของจูเลียตและของปฐมมา พรหมสรร [Irony in Jane Austen's Pride and Prejudice: A comparative study in the translated Thai versions by Juliet and by Patthama Phromsan]. [Unpublished master's thesis]. Mahidol University.
- Siravast Kavilanan ศิระวิษฐ์ กาวิละนันท์. (2021). *Thoikham nai phokphan thi chai sadaeng khwam khit-hen phan Facebook korani khao rak samsao nai wongkan banthoeng kap kan raran thang cyber: Kansueksa tam naeo watchana patibat sat ถ้อยคำนัยแฝงที่ใช้แสดงความคิดเห็นผ่านเฟซบุ๊ก กรณีข่าวรักสามเส้าในวงการบันเทิงกับการระรานทางไซเบอร์: การศึกษาตามแนววจนปฏิบัติศาสตร์* [The verbal irony used for comment on Facebook in the case of love triangle news in the entertainment industry and cyber bullying: A pragmatics study]. *Warasan manutsat Mahawitthayalai Naresuan* วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร [Journal of Humanities Naresuan University], 18(1), 103-116.
- Sittitam Ongwuttiwat สิทธิธรรม อ่องวุฒิวัฒน์. (2022). *Konlawithi thang phasa thi chai nai kan top thoikham nai phokphan khong khu sonthana thi mi sathanaphap lae khwam sanit tang kan nai phasa Thai* กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการตอบถ้อยคำนัยแฝงของคู่สนทนาที่มีสถานภาพและความสนิทต่างกันภาษาไทย [Linguistic strategies used for responding to verbal irony of different social status and intimacy interlocutors in Thai]. *Warasan Thai sueksa* วารสารไทยศึกษา [Journal of Thai Studies], 18(2), 161-237.
- Sujaritlak Depadung สุจริตลักษณ์ ดีผดุง. (2009). *Watchana patibat sat bueangton* วจนปฏิบัติศาสตร์เบื้องต้น [Introduction to pragmatics]. MURILCA.
- Thai PBS. (2016, December 18). *Samakhom football pranam klum chut phlu flae nai sanam kho prachachon song bosae* สมาคมฟุตบอลฯ ประณามกลุ่มจุดพลุแฟลร์ในสนาม ขอ ปชช.ส่งเบาะแส [The Football Association condemns the group that set off flares on the field and asks the public to provide information]. <https://www.thaipbs.or.th/news/content/258822>
- Thai PBS. (2023, June 27). *Chut "phlu flae" panha samsak bon Thai จุด "พลุแฟลร์" ปัญหาซ้ำซาก5 บอลไทย* [The point of "firework flares" is a recurring problem in Thai football]. <https://www.thaipbs.or.th/news/content/329148>
- The Royal Society ราชบัณฑิตยสภา. (2013). *Photchananukrom chabap ratchabandittayasathan pho so 2554* พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 [Royal Institute Dictionary 2011]. Nanmeebooks.
- Waranooj Krongtong วรณัฐ กรองทอง. (2004). *Konlawithi lae nathi thangkan suesan duai kan phut prachot nai kan aphiprai thang kanmueang Thai* กลวิธีและหน้าที่ทางการสื่อสารด้วยการพูดประชดในการอภิปรายทางการเมืองไทย [Communicative strategies and functions of verbal irony in Thai political debates]. [Unpublished master's thesis]. Thammasat University.

ภาษาต่างประเทศ

- Austin, J. L. (1962). *How to do things with words*. Oxford University Press.
- Brown, P., & Levinson, S. (1987). *Politeness: Some universals in language usage*. Cambridge University Press.
- Grice, H. P. (1975). *Logic and conversation*. In P. Cole & J. L. Morgan (Eds.), *Syntax and semantics* (Vol. 3, pp. 41-58). Academic Press.
- Grundy, P. (2008). *Doing pragmatics* (3rd ed.). Hodder Education.
- Horn, L., & Ward, G. (2006). *The handbook of pragmatics*. Blackwell Publishing.
- Leech, G. N. (1983). *Principle of Pragmatics*. Longman.
- Levinson, S. (1983). *Pragmatics*. Cambridge University Press.
- Panpothong, N. (1996). *A pragmatic study of verbal irony in Thai* [Unpublished doctoral dissertation]. University of Hawai'i.
- Sadock, J. (2006). Speech acts. In L. R. Horn & Ward G. (Eds.), *The handbook of pragmatics* (p. 53-73). Blackwell Publishing.
- Searle, J. R. (1969). *Speech acts*. Cambridge University Press.
- Simpson, P., & Mayr, A. (2010). *Language and power: A resource book for students*. Routledge.
- Wilson, D., & Sperber, D. (1992). On verbal irony. *Lingua*, 87(1-2), 53-76.